

1. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів: навч. посібник. Київ : Атіка, 2002. 640 с.
2. О.О. Дудоров, Є.О. Письменський Кримінальне право. Особлива частина: підручник. Луганськ : Елтон-2, 2012. 780 с.
3. Жалинский А. Э. Современное немецкое уголовное право. М. : Проспект, 2006. 380 с.
4. Тілесні ушкодження з медичної точки зору URL: <http://www.referaty.com.ua/ukr/details/18587/> (дата звернення: 15.11.2018).
5. Таганцев Н. С. Лекции по русскому уголовному праву. Часть Особенная. СПб., 1984. 384 с.
6. Познышев С. В. Особенная часть русского уголовного права. – М., 1912. 517 с.

Водоп'ян Д. В.

курсант

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник – доцент кафедри
філософії та політології, к.психол.н.,
доцент Шинкаренко І.О.*

КОНЦЕПЦІЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА Ж.-Ж. РУССО, ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВОСЛУХНЯНОЇ ПОВЕДІНКИ В СУСПІЛЬСТВІ

Правослухняна поведінка є одною із найголовніших складових такої частини юридичної психології, як правова психологія основними завданнями якої, є: вивчення психологічних умов ефективності правових норм, асоціальних стереотипів поведінки, психології правової соціалізації особистості та психологічних аспектів ефективної правотворчості. Однак, дана робота буде присвячена вивченню ефективності правових норм, адже це одне з серйозних завдань правової науки, тому що соціальні норми є важливим засобом впливу на людину. Розуміння законів соціального розвитку, ролі права у формуванні особистості, знання тих шляхів і способів, якими право виконує завдання розвитку правосвідомості громадян, дозволяє краще виявити соціально-психологічні і психологічні причини, які приводять особистість до здійснення правопорушень. Кожна особистість включена в залежності від видів діяльності і спілкування в різноманітні соціальні групи, в яких вона виконує певні соціальні ролі. Соціальна роль не зводиться лише до правового статусу індивіда, вона характеризується як його певними правами і обов'язками, так і комплексом нормативних вимог до поведінки. У навчальному, трудовому, спортивному, військовому та іншому колективі, а також в дворівній компанії чи іншій неформальній групі людей, окрім вказаних

вище спрацьовує такий соціально-психологічний механізм соціалізації як конформність. За своєю суттю конформність — це прагнення пристосувати свою поведінку до вимог решти членів колективу чи групи людей. Від інших механізмів правової соціалізації конформність відрізняється тим, що виникає конфлікт між тим, що думає людина, і тим, як поводить себе насправді, між тим, що вона говорить, і тим, як діє реально. Іншими словами, конформність фіксується там, де є конфлікт між власною думкою індивіда і думкою групи, до якої він належить, якщо подолання цього конфлікту здійснюється шляхом згоди з думкою групи.

Та конформність, на мою думку, є однією із найголовніших проблем реалізації такої концепції суспільства, як громадянського згідно Жан-Жака Руссо. Його концепція є практичною реалізацією для правослухняної поведінки, адже однією з головних проблем його концепції було питання нерівності людей. Він наголошував на тому, що первісний природний стан людей справедливий стан. Це була доба рівності, свободи, братерства, не було майнового розшарування, державного апарату насильства та приватної власності. Хоча нерівність у природному стані і була, але зумовлювалася виключно фізичними і природними властивостями людей. Із «природного» стану люди поступово перейшли у «суспільний» стан. Сім'ї об'єднувалися у роди, а ті у племена. З нагромадженням багатства домінуючою стала приватна власність, а відтак виникли соціально-майнова нерівність і гноблення одних індивідуумів іншими. Надлишки продуктів нагромаджувалися, з'явився обмін, торгівля, зростала цивілізація. Організованість суспільства, робить висновок Ж.-Ж. Руссо, основна причина нерівності. Та перша людина, пише він, яка огородила ділянку землі і промовила: «Це моє!», а також знайшла людей, які їй повірили, і була засновником громадянського суспільства. В умовах пригноблення багатими бідних природний стан суспільства розпався. Багаті запропонували бідним укласти, так званий, суспільний договір про створення державної влади і законів, яким підкорятимуться всі члени суспільства. Отже, держава, на думку Ж.-Ж. Руссо, стала результатом своєїрідної загальнолюдської угоди на засадах розуму. Її мета забезпечити право кожному індивідууму користуватися належною йому власністю. Тобто в своїй концепції Жан-Жак Руссо хотів усунути конформність, яка, на мою думку, і не дала її реалізувати тому, що навряд чи колись буде такий високий рівень правосвідомості громадян в якійсь державі. Також, хотілось би наголосити на тому, що Жан-Жак Руссо розглядав характеристику громадянського стану людства. У фазу громадянського стану люди вступили, на думку філософа, з виникненням держави. Вона характеризується як доба несправедливості і гноблення. Тому ідеал майбутнього Ж.Ж. Руссо вбачає у відновленні природного стану, але за умови збереження всіх позитивних досягнень суспільства. Таке справедливе суспільство мислитель уявляв як організоване співіснування незалежних, вільних, рівноправних людей, які мають спільну волю, що реалізується як

народний суверенітет. Іншими словами, влада належить народові як корпоративному органу — учасникові суспільного договору.

Отже, для реалізації в суспільстві правослухняної поведінки потрібно, по-перше, усунути проблему конформності, яка є головною перешкодою для формування правосвідомості, однак, на прикладі нашої держави можна побачити, що існує ще одна проблема реалізації даної поведінки, а саме те, що влада не перебуває в руках у суспільства. Це призводить до того, що в Законі не реалізуються основні проблематичні питання суспільства, що призводить до формування негативного мікроклімату в психологічній поведінці суспільства та спотворення макроклімату в державі.

1. Дробишевский З.А. Класичні теоретичні уявлення про державу, право і політиці. Красноярськ : вид-во КДУ, 1998. 467с.

2. Загальна теорія держави і права: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів // М.В. Цвік, В.Д. Ткаченко, Л.Л. Рогачова та ін., за ред. М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченко, О.В. Петришина. Харків : Право, 2002. – 432 с.

3. Васильев В.Л. Юридическая психология. С.-Пб., 1997.

4. Жалинский А.Э. Основы профессиональной деятельности юриста. Смоленск, 1995.

Возна Д. В.

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

*Науковий керівник – начальник відділу
організації наукової роботи, д.ф.н.,
доцент*

Марченко О. В.

ПРАВОВА КУЛЬТУРА ГРОМАДЯН: РОЛЬ І МІСЦЕ В РОЗБУДОВІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

В сучасних умовах перед нашою державою, з огляду на інтеграцію до Європейського співтовариства, стоять складні задачі із розбудови демократичної державності, більшість із яких можна вирішити лише за допомогою суб'єктів громадянського суспільства та громадян зокрема.

Цивілізаційний вибір українців – це життя в європейському просторі, право користуватися усіма благами та правами, як члена Європейського Союзу. При цьому саме правова культура громадян, що є ядром правової держави, відіграє важливу роль у побудові громадянського суспільства та є його одним із найбільш ціннісних його орієнтирів.

Обрана нами проблематика не є новою, вона була предметом